

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (yhdeksäs jaosto)

3 päivänä syyskuuta 2020*

Oikeudenkäyntikulujen vahvistaminen

Asiassa C-265/17 P-DEP,

jossa on kyse unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 145 artiklaan perustuvasta korvattavien oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevasta vaatimuksesta, joka on esitetty 20.1.2020,

United Parcel Service Inc., kotipaikka Atlanta (Yhdysvallat), edustajinaan A. Ryan, solicitor, ja W. Knibbeler, advocaat,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehenään N. Khan,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (yhdeksäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Rodin (esittelevä tuomari) sekä tuomarit D. Šváby ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Tässä asiassa on kyse United Parcel Service Inc:lle (jäljempänä UPS) asiassa C-265/17 P aiheutuneiden korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamisesta.

* Oikeudenkäyntikieli: englanti

- 2 Euroopan komissio vaati 16.5.2017 tekemällään valituksella unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 7.3.2017 antaman tuomion United Parcel Service v. komissio (T-194/13, EU:T:2017:144; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla kyseinen tuomioistuin oli kumonnut yrityskeskittymän toteamisesta sisämarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan soveltumattomaksi 30.1.2013 annetun komission päätöksen C(2013) 431 (asia COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (jäljempänä riidanalainen päätös).
- 3 Unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen 16.1.2019 antamallaan tuomiolla komissio v. United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23) ja velvoitti komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 4 Koska UPS ja komissio eivät päässeet sopuun muutoksenhakumenettelystä aiheutuneiden korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrästä, UPS esitti nyt käsiteltävän vaatimuksen unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 145 artiklan nojalla kirjaamoon 20.1.2020 toimittamallaan asiakirjalla.

Asianosainten vaatimukset

- 5 UPS vaatii, että unionin tuomioistuin vahvistaa korvattavien oikeudenkäyntikulujen määräksi 866 629,89 euroa. Kyseinen määrä vastaa sen mukaan muutoksenhakumenettelystä aiheutuneita välttämättömiä kuluja, muun muassa asianajajien ja talousasiantuntijoiden palkkioita sekä matkakuluja.
- 6 Komission mukaan vaatimus on hylättävä ja korvattavien oikeudenkäyntikulujen määräksi on vahvistettava 45 500 euroa asianajajien osalta ja 5 000 euroa talousasiantuntijoiden osalta.

Asianosainten lausumat

- 7 UPS esittää vaatimuksensa tueksi, että oikeudenkäyntikulut, joihin kuuluvat asianajajien palkkiot ja kulut sekä talousasiantuntijoiden palkkiot, ovat aiheutuneet muutoksenhakumenettelystä ja ovat luonteeltaan välttämättömiä. Se väittää tältä osin, että korvattavaksi vaadittujen kulujen kokonaismäärä on kohtuullinen, kun otetaan huomioon asiaa koskevat tiedot sekä muutoksenhakumenettelyn kohteen monimutkaisuus ja luonne.
- 8 UPS katsoo aluksi, että käsitellyssä oikeusriidassa oli tullut esiin huomattavan monimutkaisia oikeudellisia kysymyksiä, jotka oikeuttavat sen käyttämien asianajajien huomattavan työtuntimäärän. Se väittää ensinnäkin, että oikeusriita oli kohteensa ja luonteensa vuoksi monimutkainen, koska se koski yrityskeskittymien valvonnasta annetun asetuksen nojalla annettua komission päätöstä, ja että tällaiset päätökset ovat usein monimutkaisia, kuten julkisasiamies UPS:n mukaan sitä paitsi myönsi käsitellyssä asiassa esittämässään ratkaisuehdotuksessa. UPS muistuttaa, että valituksenalainen tuomio koski tällaisen, pituudeltaan 450-sivuisen päätöksen, jossa nojaututtiin suurelta osin taloudellisiin ja ekonometrisiin analyyseihin, lainmukaisuutta.
- 9 UPS esittää tältä osin, että se joutui tiettyihin komission valitusperusteisiin vastaamiseksi tekemään perusteellisia analyysejä taloudellisista ja oikeudellisista kysymyksistä. Se esittää komission väittäneen kolmannessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin ei ollut valituksenalaisessa tuomiossa lausunut komission väitteistä, joiden mukaan UPS olisi voinut ymmärtää asiassa sovelletun keskittymän hintavaikutuksia koskevan mallin ”intuitiivisesti” hallinnollisessa menettelyssä ilmoitettujen mallien perusteella. UPS väittää joutuneensa kyseisten väitteiden vuoksi turvautumaan riippumattomiin talousasiantuntijoihin.
- 10 UPS esittää myös, että komissio oli neljännessä valitusperusteessaan väittänyt, ettei keskittymän hintavaikutuksia koskeva analyysi, jota rasittavat sen sisältämät virheet, ei voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen kokonaisuudessaan. Kyseisten perustelujen seurauksena UPS:n edustajat ja

avustajat olivat joutuneet tutkimaan perusteellisesti 25.10.2011 annetun tuomion Solvay v. komissio (C-109/10 P, EU:C:2011:686) ja sen, miten unionin yleinen tuomioistuin oli soveltanut sitä nyt käsiteltävässä tapauksessa.

- 11 UPS väittää toiseksi, että oikeusriita oli tärkeä unionin oikeuden kannalta, koska siinä nousi esiin yleisesti sovellettava perustavanlaatuinen menettelyllinen periaate, joka vaikuttaa komission yrityskeskittymistä valvonnasta annetun asetuksen soveltamisessa noudattamiin käytäntöihin. Tuomiosta komissio v. United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23), joka annettiin 16.1.2019, sekä julkisasiamies Kokkottin kyseisessä asiassa esittämästä ratkaisuehdotuksesta ilmenee UPS:n mukaan selvästi, että asia koski peruseriaatetta, jonka osalta komissiolla ei ollut lainkaan harkintavaltaa. Kyseinen oikeudenkäynti edellytti sen mukaan myös ensimmäistä kertaa sitä, että unionin tuomioistuin syventää ymmärrystään ekonometrisista malleista.
- 12 UPS väittää kolmanneksi, että oikeusriitaan liittyi erityisiä vaikeuksia, jotka lisäsivät UPS:n edustajien ja heidän avustajiensa työmäärää. Asian merkityksellisyyden ja monimutkaisuuden vahvistaa sen mukaan komission esittämä ja unionin tuomioistuimen hyväksymä pyyntö toisesta kirjelmien vaihdosta sitä varten, että komissio voisi vastata UPS:n vastineeseen.
- 13 UPS:n mukaan käytetty kokonaistyöaika ja vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrä ovat siten kohtuullisia asiassa, jolla on sille huomattava taloudellinen merkitys – olihan kyseessä olevan yrityskeskittymähankkeen alkuperäinen arvo 5,2 miljardia euroa –, kun otetaan huomioon kyseisen erityisen menettelyn kesto ja poikkeuksellinen monimutkaisuus.
- 14 UPS katsoo lisäksi, että käsitellyssä asiassa aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen oikeasuhteisuutta on arvioitava unionin yleisen tuomioistuimen 28.6.2004 antaman korvattavien oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevan määräyksen Airtours v. komissio (T-342/99 DEP, EU:T:2004:192) perusteella.
- 15 Toiseksi UPS väittää, että asianajajien palkkioiden perusteet on asianmukaisesti selvitetty. Sen mukaan objektiivisesti katsottuna välttämättöminä pidettävien työtuntien kokonaismäärän määrittämiseksi on otettava huomioon ainoastaan asian monimutkaisuus riippumatta niiden asianajajien lukumäärästä, joiden kesken suoritettujen palvelut on voitu jakaa. Se väittää siten, että suoritettujen työn kuvauksesta ilmenee, että työn päällekkäisyys rajoittui ”ehdottomaan vähimmäismäärään” ja että työtehtävät järjestettiin eri avustajien kokemuksen perusteella. UPS mainitsee lisäksi, että sen avustajat olivat varautuneet siihen, että unionin tuomioistuimessa järjestetään suullinen käsittely, ja valmistautuneet siihen. Vaikka unionin tuomioistuin katsoi lopulta, ettei suullinen käsittely ollut tarpeen, UPS:lle tästä valmistautumisesta aiheutuneet kulut on sen mukaan kuitenkin otettava huomioon.
- 16 Kolmanneksi UPS väittää, että talousasiantuntijoiden osallistuminen oli perusteltua menettelyn taloudellisen luonteen vuoksi samalla tavoin kuin 28.6.2004 annettuun määräykseen Airtours v. komissio (T-342/99 DEP, EU:T:2004:192) johtaneessa asiassa. UPS kertoo käyttäneensä samoja talousasiantuntijoita kuin hallinnollisessa menettelyssä ja unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä. Heidän mukaantulonsa johtui sen mukaan komission erittäin myöhäisessä menettelyvaiheessa esittämistä väitteistä. Lisäksi UPS pitää heidän mukaantuloaan täysin perusteltuna, kun otetaan huomioon yrityskeskittymän hintavaikutusten arvioimista varten valitun mallin merkitys oikeudenkäynnin kannalta. Talousasiantuntijoiden oikeudenkäyntiä varten käyttämien työtuntien kokonaismäärä oli UPS:n mukaan suhteellisen vähäinen komission valitusvaiheessa esittämien väitteiden taustalla olevien taloudellisten ja ekonometristen väitteiden monimutkaisuuteen nähden.
- 17 Komissio esittää, että nyt käsiteltävä korvattavaksi vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamista koskeva vaatimus on määrältään suurin muutoksenhakuasteessa koskaan esitetystä. Sen mukaan vaatimusta ei ole perusteltu riittävästi ja se on selvästi kohtuuton.

- 18 Se väittää ensinnäkin, että asianosaisten oikeudenkäyntiä edeltänyt kirjeenvaihto tai oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskeva vaatimus eivät kumpikaan sisällä todisteita UPS:ltä tosiasiallisesti laskutetuista tai sen tosiasiallisesti maksamista määristä.
- 19 Komission mukaan UPS väittää, että 212,3 työtuntia olivat välttämättömiä muutoksenhakumenettelyn ”loppuvaiheessa”, kuitenkin ilmoittamatta, mitä työtä kyseisten tuntien aikana tehtiin tai millä perusteella ajankäyttö olisi ollut ”välttämätöntä”, kun otetaan huomioon tuntien jakautuminen kunkin asianajajan kesken.
- 20 Komissio esittää, että unionin tuomioistuimet arvioivat suoritetun työn merkitystä ja arvoa vaatimuksen esittäjän toimittamien täsmällisten tietojen, erityisesti päivätyjen ja allekirjoitettujen laskujen, perusteella. Tällaista näyttöä ei kuitenkaan ole esitetty nyt käsiteltävässä asiassa.
- 21 Sama koskee talusasiantuntijoiden työn perusteella vaadittuja palkkioita, määrältään yhteensä 300 000 euroa, jota ei myöskään voida pitää ”vähäisenä” määränä.
- 22 Komissio väittää toiseksi, että korvattavaksi vaaditut oikeudenkäyntikulut ovat ilmeisen kohtuuttomat. Se katsoo ensinnäkin, ettei jossakin toisessa asiassa myönnettyä kokonaismäärää voida vastoin UPS:n pyrkimyksiä yksinkertaisesti saattaa koskemaan toista asiaa. Unionin yleisen tuomioistuimen 28.6.2004 antaman määräyksen *Airtours v. komissio* (T-342/99 DEP, EU:T:2004:192) perusteluja ei sen mukaan voida soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, koska unionin yleinen tuomioistuin esitti kyseisessä määräyksessä vain vähän yksityiskohtia oikeudenkäynnin kulun kannalta välttämättöminä pitämistään töistä. Lisäksi se huomauttaa, että kyseinen asia koski ensimmäisessä oikeusasteessa käytyä menettelyä kaikkine siihen liittyvine tosiseikkakysymyksineen eikä nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaista muutoksenhakumenettelyä.
- 23 Toiseksi komissio katsoo, että 13 asianajajan käyttäminen ajanjaksolla 7.3.2017–16.1.2019 oli liiallista. Huomioon voidaan sen mukaan ottaa vain noin kuuden kuukauden työskentelyjakso, joka alkoi siitä päivästä, jona valitus annettiin tiedoksi UPS:lle, ja päättyi UPS:n vastauskirjelmän toimittamispäivään. Kahden pääasianajajan tuntipalkkiot eli 862 euroa/tunti ja 695–820 euroa/tunti ovat komission mukaan myös kohtuuttomia, kun otetaan huomioon se, että unionin tuomioistuin on aikaisemmissa asioissa hyväksynyt 360–495 euron tuntipalkkiot. UPS vaatii korvausta asianajajien 878,4 työtunnista keskimääräisellä 600 euron tuntipalkkiolla, vaikka työhön osallistui monia nuorempia asianajajia ja harjoittelijoita. Komissio hyväksyy keskimääräisen 350 euron tuntipalkkion. Komissio pitää myös 13 talusasiantuntijan, joiden se päätteli UPS:n liitteissään mainitsemien otsakkeiden yhteen laskemisen perusteella työskennelleen 363,5 tuntia keskimääräisellä 824 euron tuntikorvauksella, käyttämistä liiallisena.
- 24 UPS:n vaatimia noin 36 000 euron matka- ja toimistokuluja ei ole komission mukaan perusteltu asianmukaisesti. Se korostaa tältä osin, ettei Luxemburgissa pidetty istuntoa.
- 25 Kolmanneksi komissio esittää, että korvattavaksi vaadittujen työtuntien kokonaismäärä ei ilmene oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevasta vaatimuksesta. Vaatimuksen liitteen A mukaan asianajajien työtuntien kokonaismäärä muutoksenhakumenettelyn kaikkien vaiheiden osalta oli 878,4 tuntia. Se katsoo, että kyseinen kokonaismäärä, joka on työpäiviksi muunnettuna 110 asianajajan työpäivää eli 22 viisipäiväistä työviikkoa, on ylimitoitettu ja käsittämätön 25 sivun mittaisen valituksen ja 10 sivun mittaisen valittajan vastauskirjelmän tutkimista varten.
- 26 Komissio esittää, että riidanalaisen päätöksen pituudella ei ole merkitystä, kun kyse oli unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta, joka annettiin UPS:n riidanalaisesta päätöksestä nostaman kumoamiskanteen seurauksena, tehdystä valituksesta, koska UPS:n asianajajat olivat kanteen nostamisen vuoksi saaneet täsmälliset tiedot mainitusta päätöksestä. Komissio katsoo lisäksi, että

muutoksenhakuvaiheessa oli mahdollista käyttää unionin yleisessä tuomioistuimessa esitettyjä taloudellisia analyysejä ja että valituksen luonteen ja työjärjestyksen määräysten vuoksi uutta asiantuntijalausuntoa ei olisi kuitenkaan voitu hyväksyä enää muutoksenhakuvaiheessa.

- 27 Komissio katsoo tästä syystä, että asianajajien muutoksenhakuvaiheessa esittämät huomautukset edellyttivät vain 130 tunnin työpanosta, mikä merkitsee 350 euron keskimääräisellä tuntikorvauksella 45 500 euron kuluja tältä osin. Se katsoo, että talousasiantuntijoiden palkkiot liittyivät sellaisen näytön esittämiseen, jota ei voitu ottaa tutkittavaksi, mutta lausuu siltä varalta, että unionin tuomioistuin katsoisi asian luonteen oikeuttavan tällaisten asiantuntijoiden käyttämisen, että kyseisten palkkioiden määräksi voidaan hyväksyä korkeintaan 5 000 euroa. Siltä varalta, että unionin tuomioistuin katsoisi UPS:lle aiheutuneen muita kuluja, korvattavaksi voisivat komission mukaan tulla vain toimistokulut 500 euroon asti.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 28 Työjärjestyksen 144 artiklan b kohdan mukaan katsotaan korvattaviksi ”asianosaisille asian käsittelystä aiheutuneet välttämättömät kustannukset, erityisesti matka- ja oleskelukulut, sekä asiamiehen, avustajan tai asianajajan palkkio”.
- 29 Kyseisen määräyksen sanamuodosta ilmenee siten, että asianajajan palkkio kuuluu siinä tarkoitettuihin välttämättömiin kustannuksiin. Siitä ilmenee myös, että korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat ainoastaan yhtäältä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet asian käsittelystä unionin tuomioistuimessa, ja toisaalta kustannukset, jotka ovat olleet tältä osin välttämättömiä (määräys 5.12.2018, TV2/Danmark v. Viasat Broadcasting UK, C-657/15 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2018:985, 13 kohta).
- 30 Unionin tuomioistuimilla ei myöskään ole toimivaltaa vahvistaa palkkioita, jotka asianosaisten on maksettava omille asianajajilleen, vaan vain määrittää, miltä osin oikeudenkäyntikulujen maksamisesta vastuussa olevan asianosaisten on korvattava ne (määräys 5.12.2018, TV2/Danmark v. Viasat Broadcasting UK, C-657/15 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2018:985, 14 kohta).
- 31 Koska unionin oikeuteen ei sisälly palkkioita koskevia säännöksiä, unionin tuomioistuimen on arvioitava vapaasti asiassa esille tulleita seikkoja ja otettava tältä osin huomioon oikeudenkäynnin kohde ja luonne, sen merkitys unionin oikeuden kannalta sekä asian vaikeusaste, oikeudenkäynnistä asiamiehille tai avustajille aiheutuneen työn määrä ja asianosaisten oikeudenkäyntiin liittyvät taloudelliset intressit (määräys 5.12.2018, TV2/Danmark v. Viasat Broadcasting UK, C-657/15 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2018:985, 15 kohta).
- 32 Esillä olevassa tapauksessa korvattavien kulujen määrä on siis vahvistettava kaikkien näiden seikkojen perusteella.
- 33 Ensinnäkin oikeudenkäynnin kohteen ja luonteen osalta on mainittava, että kyseessä oli muutoksenhakumenettely, joka jo luonteensa vuoksi rajoittuu oikeuskysymyksiin eikä koske oikeusriidan tosiseikkojen toteamista tai arviointia (määräys 15.10.2015, neuvosto v. Ningbo Yonghong Fasteners, C-601/12 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2015:726, 19 kohta).
- 34 Asioissa, jotka koskevat yrityskeskittymien valvonnasta annetun asetuksen nojalla annettuja komission päätöksiä, nousee kuitenkin niiden luonteen vuoksi esiin monimutkaisia taloudellisia ja oikeudellisia ongelmia, jotka koskevat liiketoimia, joihin liittyvät taloudelliset intressit ovat suuremmat kuin unionin tuomioistuimessa tavallisesti vireille saatettavissa asioissa. Valitus koski nimittäin alun perin 5,2 miljardin euron arvoista yrityskeskittymää, mikä osoittaa nyt käsiteltävän asian huomattavat taloudelliset intressit UPS:n kannalta.

- 35 Tästä syystä talousasiantuntijoiden osallistumista voidaan lähtökohtaisesti pitää välttämättömänä, ja heihin liittyvät kulut voidaan määrätä korvattavaksi työjärjestyksen 144 artiklan b alakohdan nojalla, kun otetaan huomioon komission yrityskeskittymien valvonnan yhteydessä tekemien arviointien taloudellinen ja oikeudellinen luonne erityisesti silloin, kun kyse on ekonometrisestä mallista, jonka komissio otti huomioon, kun se totesi keskittymän sisämarkkinoille soveltumattomaksi.
- 36 Tältä osin on mainittava, että komissio vetosi unionin tuomioistuimessa tekemänsä valituksen tueksi neljään valitusperusteeseen. Koska kolmas ja neljäs valitusperuste koskivat muun muassa ekonometrinen mallien ja yrityskeskittymän hintavaikutusten huomioon ottamista, valitus nosti tästä syystä esiin monitahoisia sekä oikeudellisia että taloudellisia kysymyksiä, joiden vuoksi talousasiantuntijoiden käyttäminen oli perusteltua.
- 37 Edellä mainitun oikeuskäytännön mukaan korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat kuitenkin vain kulut, jotka ovat aiheutuneet asian käsittelystä unionin tuomioistuimessa. Korvattavien oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevan vaatimuksen esittäjän on näytettävä toteen, että sen korvattavaksi vaatimat kulut ovat tällaisia, jotta unionin tuomioistuimet voivat määrittää, miltä osin asian hävinnyt asianosainen voidaan velvoittaa korvaamaan vaatimuksen esittäjän käyttämilleen asianajajille ja talousasiantuntijoille maksamat palkkiot.
- 38 Toiseksi oikeusriidan merkityksestä unionin oikeuden kannalta ja asian vaikeusasteesta on todettava, että komission tekemällä valituksella vaadittiin kumoamaan valituksenalainen tuomio, jolla unionin yleinen tuomioistuin oli hyväksynyt UPS:n kanneperusteiden, jonka mukaan komissio oli loukannut puolustautumisoikeuksia, kun se oli antanut riidanalaisen päätöksen sellaisen ekonometrisen mallin perusteella, joka poikkesi hallinnollisen menettelyn aikana käydyn kontradiktorisen keskustelun kohteena olleesta mallista, ja kumonnut kyseisen päätöksen.
- 39 Lisäksi on todettava, että mainituissa valitusperusteissa nostettiin esiin uusia oikeuskysymyksiä, joissa ei ollut kyse pelkästä unionin oikeuden, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut, soveltamisesta – mikä oli sitä paitsi syynä siihen, että valitus osoitettiin viiden tuomarin jaoston tutkittavaksi –, ja että unionin tuomioistuin ratkaisi asian vaatimusten mukaisesti. Niinpä ei voida kiistää sitä, että mainitut kysymykset vaativat perusteellista arviointia (ks. vastaavasti määräys 30.1.2014, *Éditions Odile Jacob v. komissio ja Lagardère*, C-553/10 P-DEP ja C-554/10 P-DEP, EU:C:2014:56, 28 kohta).
- 40 Valituksessa esiin tuotu pääasiallinen kysymys koski sen, saattoiko yritys ”intuitiivisesti” ymmärtää komission käyttämän yrityskeskittymän hintavaikutuksia koskevan mallin niiden mallien perusteella, jotka komissio oli antanut tiedoksi hallinnollisessa menettelyssä, tutkimista siinä yhteydessä, kun arvioidaan, onko komissiossa käytävässä yrityskeskittymien valvontaa koskevassa menettelyssä kunnioitettu yritysten puolustautumisoikeuksia.
- 41 Tätä kysymystä on pidettävä uutena ja merkittävänä, sillä julkisasiamieskin korosti ratkaisuehdotuksessaan, että tuomio antaa kyseistä yksittäistapausta laajemmin suuntaa paitsi komission tulevalle hallintokäytännölle yrityskeskittymien valvontaa koskevissa monitahoisissa menettelyissä myös kilpailuviranomaisten ja kansallisten tuomioistuinten käytännöille, jotka saavat usein runsaasti vaikutteita unionin tasolla voimassa olevista oikeussäännöistä.
- 42 Kolmanneksi tehdyn työn määrästä on muistutettava, että korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrää vahvistettaessa on otettava huomioon niiden työtuntien kokonaismäärä, jotka voivat objektiivisesti arvioiden olla välttämättömiä asian käsittelyn kannalta, riippumatta niiden asianajajien lukumäärästä, joiden kesken kyseinen työ on jaettu (määräys 3.9.2009, *Industrias Químicas del Vallés v. komissio*, C-326/05 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2009:497, 48 kohta).
- 43 Nyt käsiteltävässä asiassa on aluksi todettava, että muutoksenhakumenettelyssä ei järjestetty istuntoa asianosaisten kuulemiseksi.

- 44 Tästä seuraa, että oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet sen jälkeen, kun kirjallinen käsittely unionin tuomioistuimessa oli päättynyt, ei voida pitää objektiivisesti välttämättöminä kyseisen oikeudenkäynnin kannalta eikä niitä voida siten sisällyttää vahvistettavien oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevaan vaatimukseen. Tämä koskee erityisesti kuluja, jotka aiheutuivat valmistautumisesta mahdolliseen istuntoon, jota unionin tuomioistuin ei pitänyt tarpeellisena, julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen analysoimisesta tai unionin tuomioistuimen tuomion arvioimisesta, koska asianosaisten on itse vastattava tällaisen oikeudenkäyntistrategian taloudellisista seurauksista.
- 45 Nyt esillä olevassa tapauksessa oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevassa vaatimuksessa huomio kiinnittyy siihen, ettei siihen ole liitetty yksityiskohtaista, päivättyjä ja allekirjoitettuja asianajotoimistojen tai valitusmenettelyyn osallistuneiden talousasiantuntijoiden laskuja, jotka on osoitettu UPS:n maksettavaksi. Tällainen täsmällisyyden ja näytön puute on otettava huomioon, kun arvioidaan oikeudenkäynnin kannalta välttämättöminä pidettäviä oikeudenkäyntikuluja, joista voidaan saada korvaus asianosaiselta, joka on velvoitettu korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Oikeudenkäynnistä asian käsittelyyn osallistuneille asiamiehille tai avustajille aiheutuneen työn laajuudesta on muistutettava, että unionin tuomioistuinten mahdollisuus arvioida asianajajan tekemän työn arvoa riippuu toimitettujen tietojen tarkkuudesta (määräys 26.9.2018, Viasat Broadcasting UK v. TV2/Danmark, C-660/15 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2018:778, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 46 Tässä tilanteessa on katsottava, että UPS ei esitä selvästi ja täsmällisesti määrältään 866 629,89 euron oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevassa vaatimuksessaan siltä laskutettujen työtuntien kokonaismäärää eikä niihin sovellettavaa keskimääräistä tuntipalkkiota. Nyt käsiteltävä oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskeva vaatimus ei siten ole riittävän selkeä ja perusteltu.
- 47 Tältä osin on aivan erityisesti mainittava, että vaikka UPS:n toimittamien asiakirjojen perusteella on oikeudellisten palvelunsuoritusten osalta mahdollista yksilöidä kunkin työhön osallistuneen henkilön laskuttama tuntipalkkio ja työaika, näin ei ole taloustieteellisten palvelunsuoritusten osalta. Viimeksi mainittujen osalta mainitaan ainoastaan työhön osallistuneen henkilön käyttämä aika ilman mahdollisuutta määrittää kunkin heistä perimää tuntipalkkiota, ja UPS tyytyy ilmoittamaan, että sen käyttämistä taloustieteellisistä asiantuntijalausunnoista aiheutui noin 300 000 euron kokonaiskustannukset.
- 48 UPS:n korvattavaksi vaatimien oikeudenkäyntikulujen kokonaismäärän osalta on todettava, että UPS vahvisti keskimääräiseksi tuntipalkkioksi asianajajien osalta 600 euroa/tunti ja talousasiantuntijoiden osalta 824 euroa/tunti. Tällaiset keskimääräiset tuntipalkkiot ylittävät kuitenkin huomattavasti ne summat, jotka unionin tuomioistuin on yleensä hyväksynyt oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevissa menettelyissä.
- 49 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin niin, että koska unionin oikeuden nykytilassa ei ole olemassa asianajajien tai talousasiantuntijoiden palkkiotaulukkoa, unionin tuomioistuimet voivat vain siinä tapauksessa, että laskutettu keskimääräinen tuntipalkkio on ilmeisen kohtuuton, poiketa vaatimuksesta ja vahvistaa korvattavien asianajajien ja talousasiantuntijoiden palkkioiden suuruuden kohtuusarviointinsa mukaisesti (ks. vastaavasti määräys 4.7.2017, EASA v. Heli-Flight, C-61/15 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2017:530, 16 kohta).
- 50 Lisäksi nyt käsiteltävän oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevan vaatimuksen liitteistä ilmenee UPS:n väittävän, että 878,4 asianajajien työtuntia ja 363,5 talousasiantuntijoiden työtuntia olivat kyseisessä muutoksenhakumenettelyssä välttämättömiä.

- 51 Asianajajien, joilla on laaja pätevyys ja kokemus kilpailuoikeuden alalla ja joiden palveluista laskutetaan keskimäärin 600 euron tuntipalkkio, oletetaan käsittelevän heille uskottuja asioita, mukaan lukien jossain määrin monitahoiset asiat, tehokkaasti ja joutuisasti (ks. vastaavasti määräys 3.10.2018, Orange v. komissio, C-486/15 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2018:824, 37 kohta ja määräys 10.4.2019, Giant (China) v. EBMA, C-61/16 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2019:298, 31 kohta).
- 52 Tältä osin on todettava, että vaikka pitääkin paikkansa, että komissio nosti valitusperusteillaan esiin uusia oikeudellisia kysymyksiä, UPS:n pääasianajajat olivat jo voineet saada kattavat tiedot kyseisestä asiasta unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn oikeudenkäynnin yhteydessä, minkä on täytynyt paitsi helpottaa työtä myös lyhentää valituksen tutkimiseen sekä vastineen ja vastauskirjelmien laatimiseen tarvittavaa aikaa (ks. vastaavasti määräys 10.4.2019, Giant (China) v. EBMA, C-61/16 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2019:298, 32 kohta).
- 53 Sama koskee myös talousasiantuntijoita, jotka olivat jo saaneet kattavat tiedot asiasta unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn yhteydessä, koska kyseessä olevat monimutkaiset ekonometriset mallit olivat jo olleet keskustelujen keskiössä.
- 54 Tästä seuraa, että UPS:n komissiolta muutoksenhakumenettelyssä aiheutuneina kuluina vaatimaa 866 629,89 euron summaa ei voida kokonaisuudessaan pitää työjärjestyksen 144 artiklan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla ”asian käsitellyn kannalta välttämättömänä”.
- 55 Edellä esitetyn perusteella nyt käsiteltävässä asiassa on kohtuuden mukaan vahvistettava korvattavien asianajajien ja talousasiantuntijoiden palkkioiden määräksi 200 000 euroa.
- 56 Muiden kulujen kuin asianajajien ja talousasiantuntijoiden palkkioiden osalta UPS vaatii vielä korvattavaksi 35 912,19 euron matka-, kopiointi- ja viestintäkuluja. Koska istuntoa asianosaisten kuulemiseksi ei pidetty eikä vaadittuja tositteita kyseisistä kuluista ole esitetty, kyseistä määrää ei voida velvoittaa korvattavaksi tällaisina kuluina (ks. vastaavasti määräys 16.5.2013, Deoleo v. Aceites del Sur-Coosur, C-498/07 P-DEP, ei julkaistu, EU:C:2013:302, 34 kohta).
- 57 Kaiken edellä esitetyn perusteella on katsottava, että kulut, joiden korvaamista UPS voi asiassa C-265/17 P vaatia komissiolta, arvioidaan oikein, kun niiden kokonaismääräksi vahvistetaan 200 000 euroa.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (yhdeksäs jaosto) määrää seuraavaa:

Kulujen, jotka Euroopan komission on korvattava United Parcel Service Inc:lle asian C-265/17 P perusteella, määräksi vahvistetaan 200 000 euroa.

Allekirjoitukset